

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของชนชั้นกลางในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเทศบาลนครเชียงใหม่ที่ผ่านมา และศึกษาแนวทางในการส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของชนชั้นกลางในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเทศบาลนครเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ชนชั้นกลางที่อาศัยหรือทำงานประจำในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า ชนชั้นกลางส่วนใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือสร้างปัญหา และได้รับผลกระทบจากปัญหาในระดับปานกลาง ซึ่งสาเหตุที่ทำให้เกี่ยวข้องกับปัญหาคือ เกิดจากความรู้ ความเข้าใจและความสำนึกในความสำคัญของปัญหาที่มีค่อนข้างน้อยและนิสัยความเคยชิน โดยบทบาทในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมาค่อนข้างน้อย

สำหรับแนวทางในการส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของชนชั้นกลางในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้านแนวทางในการแก้สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม คือ การเสริมสร้างให้ชนชั้นกลางเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา โดยชนชั้นกลางควรต้องเพิ่มบทบาทให้มากขึ้น โดยเฉพาะด้านการช่วยสอดส่องดูแลปัญหา ซึ่งแนวทางดำเนินงานเพื่อเพิ่มบทบาทในการจัดการสิ่งแวดล้อมของชนชั้นกลางคือ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องประสานงานร่วมมือกันจัดโครงการรณรงค์ต่าง ๆ สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ชนชั้นกลางได้มีการรวมกลุ่มจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหา และให้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านนโยบาย การเตรียมการ การวางแผน การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรและความคิดเห็นในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ภูมิฐานะเดิมของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินงานเพื่อเพิ่มบทบาทของชนชั้นกลางในการจัดการปัญหา ส่วนลักษณะงานประจำของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้ชนชั้นกลางเกี่ยวข้องกับปัญหา ผลกระทบที่ชนชั้นกลางได้รับจากปัญหา แนวทางในการแก้สาเหตุของปัญหา ความเหมาะสมในการเพิ่มบทบาทของชนชั้นกลางในการจัดการปัญหา และบทบาทสำคัญที่ควรมอบหมายให้ชนชั้นกลางในการจัดการปัญหา

The main objectives of this research were to study: (1) the participatory roles of the middle class people in the past in the environmental problem management in the Chiang Mai municipality areas, and (2) the trends for promoting the middle class people in such environmental problem management in the areas.

This research applied the multi-stage cluster and systematic random sampling technique in identifying the middle class samples that have been living or working permanently in the Chiang Mai municipality areas. The researcher employed a set of questionnaires and interviewing format to collect data. Then, they were statistically analysed by the use of frequency distribution, percentage, and Chi square test.

The results of the study were as follows.

The middle class people partly involved in or caused environmental problems in the Chiang Mai municipality areas, and they, in return, were affected by such problems at a moderate level. The causes of such problems were their little knowledge, understanding, and awareness that were found at a little level. They also had some repeated behaviors related to such problems. It was found that they had little role to participate in the environmental problem management.

The trends to promote the middle class people's roles in managing the environmental problems in the Chiang Mai municipality areas could as that: (1) encouraging them to be aware of the significance of the environmental problems; (2) encouraging them to increase their roles in taking more care of such problem management; and (3) coordinating with concerned agencies to involve in various environmental problem management campaigns within the municipality areas, and in policy-making, preparation, planning, operating, and monitoring and evaluation. The results of chi square test between the population characteristics and the samples' attitudes toward the environmental problem management in the municipality areas indicated as follows. The samples' living locations had a statistically significance relation with their attitudes toward the operational trends to increase the middle class people's roles in such management. Their permanent occupations had a statistically significant relation with the cause of the middle class people's involvement in such problems. They may be affected by the trends of problem solution at the related causes. It was found that there was an appropriateness to increase and assign the middle class people's roles in the problem management.